

Πανελλαδικές εξετάσεις

31/5/2024

Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1.

Η συγγραφέας στο απόσπασμα του Κειμένου 1 επισημαίνει τα οφέλη του ταξιδεύειν σε ατομικό επίπεδο. Αρχικά, τα ταξίδια, μέσω των αναμνήσεων προσφέρουν πνευματική και ψυχική ολοκλήρωση, ευτυχία, ψυχαγωγία και σωματική ευεξία. Επιπλέον, αποτελούν μέσο φυγής από την απαιτητική και αγχωτική καθημερινότητα, αλλά και έναν τρόπο κατάκτησης της αυτογνωσίας. Τέλος, η γνωριμία με διαφορετικούς πολιτισμούς δίνει τη δυνατότητα στον άνθρωπο να υιοθετήσει νέους τρόπους ζωής και να διευρύνει τον νου του.

ΘΕΜΑ Β

B1.

1. β
2. β
3. α
4. α
5. γ

B2.

α. Η πρόθεση της συντάκτριας στη δεύτερη παράγραφο του Κειμένου 1 είναι να **αποδείξει** με αντικειμενικό και **πειστικό** τρόπο την αξία των ταξιδιών («Πολλές... ανεκτίμητη»). Υποστηρίζει με τη μέθοδο της **αιτιολόγησης** («Και αυτό, γιατί...») ότι η αξία των ταξιδιών είναι ανεκτίμητη, επισημαίνοντας ότι τα ταξίδια συμβάλλουν στη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας και οδηγούν τον άνθρωπο στην ευτυχία. Πιο συγκεκριμένα, τα ταξίδια προσφέρουν πνευματική καλλιέργεια, ψυχική ευφορία και σωματική ευεξία.

β.

έτσι ώστε (1^η παράγραφος): αποτέλεσμα

Αν και (1^η παράγραφος): εναντίωση

ή (3^η παράγραφος): διάζευξη

καθώς και (5^η παράγραφος): προσθήκη

Συμπερασματικά (7^η παράγραφος): συμπέρασμα

B3.

Ενδεικτικά χαρακτηριστικά που επιβεβαιώνουν τον βιωματικό χαρακτήρα είναι:

- α' ρηματικό πρόσωπο (ενικό ή πληθυντικό): «πηγαίνω», «φτάσαμε»
- χρήση κτητικής αντωνυμίας α' προσώπου: «κοντά μας»
- εικόνα: «Κοντά μας, δίπλα στο νερό, η πράσινη γραμμή της κατοικούμενης γης»
- εναλλαγή χρόνων ρημάτων: «Μπαίνουμε», «Πηγαίνω» (Ενεστώτας), «επετράπη», «απλώθηκε» (Αόριστος)
- περιγραφή: «Τα ανάγλυφα ... ένωση»

Όλα αυτά προσδίδουν προσωπικό/υποκειμενικό τόνο, δηλώνουν την ένταξη του συντάκτη στο συλλογικό βίωμα και αποτυπώνουν τις προσωπικές του εμπειρίες.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

Το ταξίδι, για το ποιητικό υποκείμενο, λειτουργεί ως μέσο απόδρασης/ σωτηρίας/ απομάκρυνσης από μια δυσβάσταχτη συναισθηματική κατάσταση, καθώς ματαιώθηκαν και διαψεύστηκαν οι προσδοκίες του. Στο ποίημα «Το ταξίδι», το ποιητικό υποκείμενο προσπαθεί, μέσω της εμπειρίας του ταξιδιού, να ξεφύγει από την κατάσταση αυτή («περίσσια λαχτάρα», «αγάπη»).

Ενδεικτικοί κειμενικοί δείκτες

- παρομοίωση: «σα θηλιά», «σα φίδι»
- μεταφορές: «στην καρδιά με δαγκώνει», «κόσμο βουβό και τυφλό»
- α' ενικό πρόσωπο: «θέλω, ν' αρχίσω»
- β' ενικό πρόσωπο: «από σε»
- εικόνες: «κλεισμένα σπίτια»
- επανάληψη: «χωρίς, μα χωρίς»

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

Άρθρο στην ιστοσελίδα του σχολείου (τίτλος)

Πρόλογος

Αφόρμηση αποτελεί η θέση της συντάκτριας ότι τα ταξίδια αποτελούν «τον πλέον ενδεδειγμένο τρόπο ψυχικής εκτόνωσης και αναζωογόνησης του κάθε ανθρώπου». Χρειάζεται ρητή δήλωση της συμφωνίας ή διαφωνίας του μαθητή με τη θέση αυτή.

Κύριο θέμα

α) Συμφωνείτε ή διαφωνείτε με την παραπάνω θέση της συντάκτριας;

Ενδεικτικά, αν ο μαθητής συμφωνεί μπορεί να αναφέρει ότι:

τα ταξίδια αποτελούν

- **μέσο ψυχικής εκτόνωσης** καθώς μέσω αυτής της γνήσιας μορφής ψυχαγωγίας ο άνθρωπος
 - ξεκουράζεται πρώτα σωματικά και ανανεώνει τις δυνάμεις του
 - ξεφεύγει από την ανία, τη μελαγχολία και το άγχος της καθημερινότητας
 - ξεφεύγει από το μουντό κλίμα των αστικών κέντρων
- **μέσο αναζωογόνησης**
 - διευρύνει τους πνευματικούς τους ορίζοντες -εμπλουτίζει τις γνώσεις και τις εμπειρίες του
 - έρχεται σε επαφή με άλλους λαούς και πολιτισμούς αίροντας τις στερεοτυπικές του αντιλήψεις και καλλιεργώντας πνεύμα συναδέλφωσης και αλληλεγγύης
 - γνωρίζει την παράδοσή του (εσωτερικός τουρισμός)
 - εκτιμά την αξία της φύσης -αποκτά οικολογική συνείδηση

β) Εσείς ποιους τρόπους επιλέγετε, για να αναζητήσετε την προσωπική σας ηρεμία και ισορροπία και για ποιους λόγους κάνετε αυτές τις επιλογές;

Ο μαθητής έχει τη δυνατότητα να γράψει ελεύθερα όποιον τρόπο ψυχαγωγίας επιλέγει για την προσωπική του ηρεμία και ισορροπία. Ενδεικτικά, θα μπορούσε να αναφερθεί στα ταξίδια, στην ενασχόλησή του με τις διάφορες μορφές τέχνης, τον αθλητισμό κτλ.

Επίλογος